

Štvrtok 17. decembra 2020

P9_TA(2020)0383

Rokovania Výboru pre petície v roku 2019

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2020 o výsledkoch rokovaní Výboru pre petície v roku 2019 (2020/2044(INI))

(2021/C 445/20)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o výsledkoch rokovaní Výboru pre petície,
 - so zreteľom na články 10 a 11 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ),
 - so zreteľom na články 24 a 227 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorých sa odráža význam, ktorý zmluva prikladá právu občanov EÚ a osôb s pobytom v EÚ upriamiť pozornosť Európskeho parlamentu na ich záležitosti,
 - so zreteľom na článok 228 ZFEÚ o úlohe a funkciách európskeho ombudsmana,
 - so zreteľom na článok 44 Charty základných práv Európskej únie o petičnom práve obrátiť sa na Európsky parlament,
 - so zreteľom na ustanovenia ZFEÚ, ktoré sa týkajú postupu v prípade nesplnenia povinnosti, najmä na články 258 a 260,
 - so zreteľom na článok 54 a článok 227 ods. 7 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre petície (A9-0230/2020),
- A. keďže po voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré sa konali od 23. do 26. mája 2019, a po ustanovení nového Európskeho parlamentu 2. júla 2019 usporiadal Výbor pre petície 10. júla 2019 svoju ustanovujúcu schôdzu;
- B. keďže v roku 2019 bolo Európskemu parlamentu doručených 1 357 petícií, čo predstavuje v porovnaní s 1 220 petíciami predloženými v roku 2018 zvýšenie o 11,23 % a poukazuje na to, že občania EÚ a osoby s pobytom v EÚ aj napriek prestávke počas európskych volieb naďalej uplatňovali svoje petičné právo;
- C. keďže v roku 2019 sa v porovnaní s rokom 2018 zvýšil počet používateľov, ktorí na webovom portáli Európskeho parlamentu pre petície podporili jednu alebo viacero petícií, pričom celkovo ich bolo 28 075; keďže počet kliknutí na podporenie petícií bol 31 679;
- D. keďže spomedzi petícií predložených v roku 2019 bolo 41 podpísaných jedným alebo viacerými občanmi, 8 petícií bolo podpísaných viac než 100 občanmi a 3 petície viac ako 10 000 občanmi;
- E. keďže počet petícií bol vo vzťahu k celkovému počtu obyvateľov EÚ nízky; keďže celkový počet prijatých petícií naznačuje, že treba vyvinúť väčšie úsilie a prijať primerané opatrenia, aby sa zvýšila informovanosť občanov o petičnom práve; keďže občania pri uplatňovaní petičného práva očakávajú, že hľadaním riešenia ich problémov inštitúcie EÚ poskytnú pridanú hodnotu;
- F. keďže spomedzi 1 357 petícií predložených v roku 2019 bolo 938 vyhlásených za prípustné, 406 bolo vyhlásených za neprípustné a 13 bolo stiahnutých; keďže relatívne vysoký percentuálny podiel (30 %) neprípustných petícií v roku 2019 poukazuje na to, že občanom stále nie sú dostatočne jasné oblasti pôsobnosti EÚ; keďže v tomto zmysle treba tento problém riešiť prostredníctvom informačných kampaní, ktoré budú zamerané na objasnenie právomocí Únie, ako aj postupu predkladania petícií Európskemu parlamentu;
- G. keďže kritériá prípustnosti petícií sú stanovené v článku 227 ZFEÚ a v článku 226 rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu, v ktorých sa požaduje, aby petície predkladali občania EÚ alebo osoby s pobytom v EÚ, ktorých sa priamo dotýkajú záležitosti, ktoré patria do pôsobnosti Európskej únie;

Štvrtok 17. decembra 2020

- H. keďže právo predložiť Európskemu parlamentu petíciu je jedným zo základných práv občanov EÚ; keďže petičné právo ponúka občanom EÚ a osobám s pobytom v EÚ otvorený, demokratický a transparentný mechanizmus, ktorý im umožňuje obrátiť sa priamo na svojich volených zástupcov, a preto je dôležitým prvkom aktívnej účasti občanov v oblastiach činnosti EÚ;
- I. keďže demokratická správa vecí verejných založená na transparentnosti, účinnej ochrane základných práv a začlenení požiadaviek občanov EÚ do politického programu EÚ je potrebná na zvýšenie priamej účasti občanov a zlepšenie kvality rozhodovacieho procesu EÚ; keďže demokratická a transparentná správa vecí verejných by sa tiež mala považovať za základný kameň na zvýšenie účinnosti a ústretovosti práce Výboru pre petície voči občanom;
- J. keďže petičné právo by malo posilňovať schopnosť Európskeho parlamentu reagovať na sťažnosti a obavy týkajúce sa rešpektovania základných práv EÚ a dodržiavania právnych predpisov EÚ v členských štátoch; keďže petície sú okrem iného veľmi užitočným zdrojom informácií o prípadoch nesprávneho uplatňovania alebo porušovania práva EÚ; keďže petície umožňujú Európskemu parlamentu a iným inštitúciám EÚ posúdiť transpozíciu a uplatňovanie právnych predpisov EÚ a ich vplyv na občanov EÚ a osoby s pobytom v EÚ a odhaliť nedostatky a nezrovnalosti v právnych predpisoch EÚ, ktoré ohrozujú cieľ zabezpečiť plnú ochranu základných práv občanov;
- K. keďže občania sa zvyčajne obracajú na Výbor pre petície, pretože to pre nich predstavuje poslednú možnosť, keď sa domnievajú, že iné orgány a inštitúcie nie sú schopné vyriešiť ich problémy;
- L. keďže Európsky parlament je na medzinárodnej úrovni dlhodobo v popredí rozvíjania petičného postupu a jeho postup predkladania petícií je najotvorenejší a najtransparentnejší v Európe a predkladateľom petícií umožňuje účasť na jeho činnostiach;
- M. keďže Výbor pre petície dôkladne skúma každú predloženú petíciu; keďže každý predkladateľ petície má právo dostať odpoveď a informácie o rozhodnutí výboru o prípustnosti a jeho následných opatreniach, a to v primeranej lehote a vo vlastnom jazyku alebo v jazyku, v ktorom je petícia napísaná;
- N. keďže činnosť Výboru pre petície vychádza z podnetov a príspevkov predkladateľov petícií; keďže informácie poskytnuté predkladateľmi petícií a expertíza Komisie, členských štátov a iných orgánov majú pre činnosť výboru zásadný význam; keďže prípustné petície sú často zdrojom cenných podnetov aj pre prácu iných parlamentných výborov a medziskupín;
- O. keďže o značnom počte petícií sa diskutuje verejne na schôdzach Výboru pre petície; keďže predkladatelia petícií sú často pozývaní, aby prezentovali svoje petície, a v plnej miere sa zúčastňujú na diskusiách, čím aktívne prispievajú k práci výboru; keďže v roku 2019 Výbor pre petície usporiadal 9 riadnych schôdzí, na ktorých sa za prítomnosti 239 predkladateľov petícií diskutovalo o 250 petíciách, pričom počas diskusií vystúpilo 126 predkladateľov petícií; keďže úloha výboru pri posilňovaní postavenia európskych občanov je dôležitým príspevkom k posilneniu imidžu a autority Európskeho parlamentu;
- P. keďže medzi hlavné oblasti, ktorých sa dotýkali petície predložené v roku 2019, patrili okrem iného záležitosti životného prostredia (najmä problémy týkajúce sa znečistenia, ochrany a zachovania a nakladania s odpadom), základné práva (najmä práva dieťaťa, hlasovacie práva a práva občanov EÚ, predovšetkým v súvislosti s brexitom), ústavné záležitosti (najmä otázky spojené s voľbami do Európskeho parlamentu a s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ), zdravie (najmä problémy týkajúce sa zdravotnej starostlivosti a vplyvu nebezpečných a toxických látok), doprava (najmä práva cestujúcich v leteckej a železničnej doprave, cezhraničné spojenia a sezónne zmeny času), vnútorný trh (najmä otázky týkajúce sa práv spotrebiteľov a slobody pohybu osôb), zamestnanosť (najmä prístup na trh práce a neisté zmluvy) a kultúra a vzdelávanie (najmä prístup k vzdelávaniu detí so zdravotným postihnutím a obťažovanie v školách);
- Q. keďže 73,9 % petícií (1 003 petícií) doručených v roku 2019 bolo predložených prostredníctvom parlamentného webového portálu pre petície, pričom v roku 2018 to bolo 70,7 % (863 petícií);
- R. keďže v roku 2019 sa dizajn webového portálu pre petície ďalej rozvinul a stal sa používateľsky ústretovejší, čím sa zosúladiť s novým vzhľadom a fungovaním webového sídla Európskeho parlamentu (Europarl); keďže tým sa stal ľahšie použiteľný a prístupnejší pre občanov, ktorí ho teraz môžu používať na akomkoľvek zariadení, a je optimalizovaný tak, aby bol v súlade s európskou normou EN 301 549; keďže je tiež čiastočne v súlade so štandardom usmernení pre prístupnosť obsahu webových stránok (WCAG) 2.1 na úrovni zhody AA; keďže do e-mailových šablón a na prihlasovaciu stránku bolo vo všetkých jazykových verziách pridané nové vyhlásenie o ochrane osobných údajov

Štvrtok 17. decembra 2020

a na registráciu používateľských účtov bol zavedený zvukový test CAPTCHA; keďže webový portál pre petície a aplikácia ePetition sa ďalej prepojili tým, že sa zlepšil ich synchronizačný mechanizmus; keďže sa úspešne spracoval veľký počet individuálnych žiadostí o podporu;

- S. keďže treba uviesť, že v dôsledku prestávky počas volieb do Európskeho parlamentu sa neuskutočnili žiadne návštevy na účely zistenia potrebných skutočností, v súvislosti s ktorými počas roka 2019 prebiehalo vyšetrovanie; keďže výbor vykonal následné hodnotenia viacerých predchádzajúcich návštev na účely zistenia potrebných skutočností a prijal správy o zisteniach dvoch návštev, ktoré sa uskutočnili v roku 2018; keďže na rok 2020 bolo naplánovaných niekoľko návštev na účely zistenia potrebných skutočností;
- T. keďže Výbor pre petície sa domnieva, že európska iniciatíva občanov (EIO) je dôležitým nástrojom participatívnej demokracie, ktorý občanom umožňuje aktívne sa zapájať do tvorby politík a právnych predpisov Únie; keďže chýba účinná komunikácia o európskej iniciatíve občanov;
- U. keďže médiá zohrávajú kľúčovú úlohu v akejkoľvek demokratickom systéme a zabezpečujú väčšiu transparentnosť procesu Výboru pre petície; keďže kvalitná tlač je základným prvkom celej Európskej únie; keďže v niektorých európskych médiách sa vyskytujú nejasnosti, pokiaľ ide o úlohu a právomoci Výboru pre petície;
- V. keďže podľa rokovacieho poriadku Výbor pre petície zodpovedá za vzťahy s európskym ombudsmanom, ktorý vyšetroje sťažnosti týkajúce sa nesprávneho úradného postupu inštitúcií a orgánov Európskej únie; keďže Výbor pre petície zohrával v roku 2019 kľúčovú úlohu pri organizácii voľby európskeho ombudsmana tým, že usporiadal verejné vypočutie kandidátov podľa článku 231 rokovacieho poriadku; keďže 18. decembra 2019 bola za európsku ombudsmanku na volebné obdobie 2019 – 2024 opätovne zvolená Emily O'Reilly;
- W. keďže vo svojom zo 17. januára 2019 o strategickom vyšetrovaní ombudsmanky OI/2/2017 týkajúcom sa transparentnosti legislatívnych rokovaní v prípravných orgánoch Rady EÚ ⁽¹⁾ je vyjadrená podpora ombudsmanke v jej vyšetrovaní a Európsky parlament vyzval Radu, aby prijala všetky opatrenia potrebné na čo najrýchlejšie zavedenie odporúčaní ombudsmanky do praxe; keďže Rada neodpovedala ani ombudsmanke ani na uznesenie Európskeho parlamentu a neprijala žiadne kroky vedúce k vykonaniu odporúčaní;
- X. keďže v roku 2019 sa vzťahy medzi Výborom pre petície a európskou ombudsmankou ďalej posilnili, čo dokazuje aktívna účasť ombudsmanky na schôdzach výboru; keďže v nadväznosti na svoje uznesenie z 12. februára 2019 o pravidlách a všeobecných podmienkach výkonu funkcie ombudsmana ⁽²⁾ sa Emily O'Reilly na schôdzi výboru 2. apríla 2019 podieľala na výmene názorov o nových navrhovaných výsadách a Výboru pre petície predložila na jeho schôdzi 4. septembra 2019 svoju výročnú správu za rok 2018;
- Y. keďže Výbor pre petície je členom Európskej siete ombudsmanov, do ktorej patrí aj európsky ombudsman, vnútroštátni a regionálni ombudsmani a podobné orgány členských štátov Európskej únie, kandidátskych krajín a ďalších krajín Európskeho hospodárskeho priestoru, a ktorej cieľom je podporovať výmenu informácií o práve a politikách EÚ a spoločne využívať najlepšie postupy;
- Z. keďže činnosti petičnej siete by sa mali zlepšiť tým, že sa zabezpečí účinnejšia spolupráca medzi výbormi zaoberajúcimi sa petíciami; keďže petičná sieť by mala posilniť dialóg a spoluprácu s Komisiou a ostatnými inštitúciami EÚ s cieľom zaručiť, aby sa otázky, na ktoré upozorňujú občania v petíciách, primerane riešili a vyriešili;
- AA. keďže predsedníčka von der Leyen sa vo svojich politických usmerneniach pre Európsku komisiu na roky 2019 – 2024 zaviazala reagovať na uznesenia Európskeho parlamentu na základe článku 225 ZFEÚ legislatívnym aktom s cieľom posilniť úlohu Európskeho parlamentu pri iniciovaní právnych predpisov EÚ; keďže Výbor pre petície by mal zohrávať strategickú úlohu pri vytváraní priameho prepojenia medzi právom Európskeho parlamentu na legislatívnu iniciatívu a otázkami, na ktoré upozornili občania prostredníctvom petícií;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 411, 27.11.2020, s. 149.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 449, 23.12.2020, s. 182.

Štvrtok 17. decembra 2020

1. pripomína, že Výbor pre petície, ktorý ako jediný výbor priamo komunikuje s občanmi, musí posilniť svoju kľúčovú úlohu pri obrane a podpore práv občanov EÚ a osôb s pobytom v EÚ v rámci svojich právomocí, a zabezpečiť, aby sa problémy a sťažnosti predkladateľov petícií včas preskúmali a vyriešili prostredníctvom otvoreného, demokratického, pružného a transparentného petičného postupu a posilnenej spolupráce a dialógu s ostatnými inštitúciami EÚ a vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi a aby odpovede predkladateľom petícií neboli zaujaté alebo spolitizované;
2. vyjadruje poľutovanie nad tým, že predkladatelia petícií stále nie sú dostatočne informovaní o dôvodoch vyhlásenia petície za neprípustnú; zdôrazňuje význam nepretržitého informovania a verejnej diskusie o oblastiach činnosti Únie so zameraním na zvyšovanie informovanosti verejnosti o práve predkladať petície Európskemu parlamentu a poskytovanie jasnejších a podrobnejších informácií o právomociach EÚ; zdôrazňuje, že treba urýchlene prijať všetky opatrenia potrebné na vykonávanie demokratickej správy EÚ založenej na transparentnosti, posilnenej ochrane základných práv a priamej účasti občanov na rozhodovacích procesoch EÚ; považuje za nevyhnutné nájsť spôsob, ako lepšie presadzovať petičné právo a informovať občanov o tomto práve; navrhuje zintenzívniť informačné kampane v Európskej únii s cieľom zabezpečiť, aby občania EÚ lepšie poznali právomoci EÚ, a objasniť vnímanie úlohy Výboru pre petície verejnou mienkou;
3. požaduje aktívnejšiu tlačovú a komunikačnú službu a aktívnejšiu prítomnosť v sociálnych médiách s cieľom zviditeľniť prácu výboru, ako aj zvýšiť jeho schopnosť reagovať na obavy verejnosti a diskusie EÚ, a to aj vyzdvihnutím prípadov a príkladov úspechu, keď sa problém, na ktorý upozornil predkladateľ petície, vyriešil s podporou Výboru pre petície;
4. navrhuje uskutočniť kampane a informačné podujatia zamerané na novinárov a médiá s cieľom zabrániť nejasným informáciám, a tým zlepšiť vzťah medzi Výborom pre petície a médiami; zdôrazňuje, že médiá zohrávajú kľúčovú úlohu pri nadväzovaní kontaktu s európskymi občanmi v súvislosti s každodennou prácou Výboru pre petície a že svojimi činnosťami môžu prispieť k zlepšeniu znalostí európskych občanov o práci Výboru pre petície; zdôrazňuje, že je úlohou EÚ podporovať poskytovanie presných informácií európskym občanom;
5. poukazuje na to, že petície predstavujú pre Európsky parlament a ostatné inštitúcie EÚ možnosť nadviazať priamy dialóg s občanmi EÚ a osobami s oprávneným pobytom v EÚ, ktorých sa dotýka nesprávne uplatňovanie alebo porušovanie práva EÚ, alebo nezrovnalosti v právnych predpisoch EÚ, a vyriešiť zistené problémy; víta preto skutočnosť, že petície sú pre občanov vstupnou bránou do európskych inštitúcií; zdôrazňuje, že je potrebné posilniť spoluprácu medzi Výborom pre petície a gestorskými výbormi, inštitúciami EÚ a vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi pri vyšetrovaniach alebo návrhoch týkajúcich sa vykonávania a dodržiavania práva EÚ;
6. dodáva sa, že s cieľom zabezpečiť, aby sa petície postúpili príslušným a zodpovedným orgánom, je potrebné zlepšiť spoluprácu s národnými parlamentmi, vládami členských štátov, príslušnými vnútroštátnymi inštitúciami a ombudsmanmi;
7. pripomína, že petície predstavujú cenný príspevok k úlohe Komisie ako strážkyne zmlúv; opakuje, že dobrá spolupráca medzi Výborom pre petície a Komisiou je kľúčová a že rýchlejšie odpovede Komisie majú v procese vybavovania petícií zásadný význam; víta v tejto súvislosti, že podpredseda Komisie pre medziinštitucionálne vzťahy a strategický výhľad Maroš Šefčovič vyjadril počas svojho vypočutia ako dezignovaný komisár záväzok, že Komisia bude ďalej zlepšovať vybavovanie petícií a zabezpečiť, aby presné odpovede poskytovala v stanovenej trojmesačnej lehote; pripomína svoju výzvu adresovanú Komisii, aby zabezpečila transparentnosť a sprístupnenie dokumentov v rámci postupov týkajúcich sa projektu EU Pilot v súvislosti s prijímanými petíciami, ako aj v rámci postupov týkajúcich sa projektu EU Pilot a postupov v prípade nesplnenia povinnosti, ktoré už boli uzavreté;
8. vyzýva Komisiu, aby sa zaviazala k aktívnejšej spolupráci s Výborom pre petície s cieľom zabezpečiť, aby predkladatelia petícií dostali presnú odpoveď na svoje žiadosti a sťažnosti týkajúce sa vykonávania práva EÚ;
9. domnieva sa, že Komisia by nemala preniesť zodpovednosť za konanie na samotného predkladateľa petície, ak sa zistí problém s uplatňovaním alebo porušením právnych predpisov EÚ; domnieva sa, že Komisia musí overiť, či vnútroštátne orgány podnikajú kroky na vyriešenie problému uvedeného v petícii, a musí byť pripravená zasiahnuť v prípade, že opatrenia vnútroštátnych orgánov sú neúčinné;

Štvrtok 17. decembra 2020

10. zdôrazňuje, že pravidlom by mala byť transparentnosť a prístup občanov k dokumentom všetkých inštitúcií EÚ vrátane Rady, aby sa zabezpečila čo najvyššia úroveň ochrany demokratických práv občanov; poukazuje na to, že súčasné nariadenie (ES) č. 1049/2001 ⁽³⁾ už neodráža skutočnú situáciu; vyzýva Komisiu, aby predložila návrh na prepracovanie nariadenia z roku 2001 s cieľom zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť presadzovaním osvedčených administratívnych postupov;

11. konštatuje, že Výbor pre petície často dostáva sťažnosti týkajúce sa porušovania zásad právneho štátu určitými orgánmi; pripomína, že zabezpečenie účinného, rovnakého a jednotného uplatňovania práva EÚ má kľúčový význam pre dodržiavanie zásady právneho štátu, ktorá je v súlade s článkom 2 Zmluvy o EÚ jednou zo základných hodnôt Únie a jej členských štátov; vyzýva Komisiu, aby popri dodržiavaní zásady subsidiarity dodržiavala záväzky uvedené vo svojom oznámení zo 17. júla 2019 s názvom Posilnenie právneho štátu v Únii: Koncepcia pre prijatie opatrení (COM(2019)0343) s cieľom podporiť kultúru dodržiavania zásad právneho štátu, posilniť spoluprácu s vnútroštátnymi orgánmi a zabezpečiť účinnú spoločnú reakciu na skutočné hrozby v rámci Únie;

12. naliehavo vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na zabezpečenie čo možno najzrozumiteľnejšie a najširšieho výkladu rozsahu pôsobnosti článku 51; pripomína, že očakávania väčšiny predkladateľov petícií v súvislosti s právami, ktoré im priznáva charta, sú vysoké a presahujú rámec ich súčasného rozsahu pôsobnosti;

13. domnieva sa, že na komplexné spracovanie petícií je nevyhnutná spolupráca s ostatnými výbormi Európskeho parlamentu; konštatuje, že v roku 2019 bolo ostatným výborom zaslaných 65 petícií na vyjadrenie stanoviska a 351 petícií im bolo postúpených pre informáciu a že od ostatných výborov bolo prijatých 38 stanovísk a 9 potvrdení o zohľadnení petícií v rámci ich príslušnej činnosti; konštatuje tiež, že v roku 2018 sa 47 petícií zaslalo ostatným výborom na vyjadrenie stanoviska a 660 petícií pre informáciu a že od ostatných výborov bolo prijatých 30 stanovísk a 38 potvrdení o zohľadnení petícií v rámci ich príslušnej činnosti; pripomína, že predkladatelia petícií sú informovaní o rozhodnutiach požiadať ostatné výbory o stanovisko na účely spracovania petícií; zdôrazňuje preto, že príspevky ostatných výborov zohrávajú dôležitú úlohu, keďže Európskemu parlamentu umožňujú rýchlejšie a efektívnejšie reagovať na obavy občanov;

14. zdôrazňuje, že petičná sieť je užitočný nástroj na zvyšovanie povedomia o otázkach, ktoré sú predmetom petícií, a na uľahčenie spracovania petícií v iných výboroch, ktorým sa posielajú na vyjadrenie stanoviska alebo pre informáciu; konštatuje, že je potrebné zabezpečiť primerané následné kroky v súvislosti s petíciami v rámci parlamentnej a legislatívnej činnosti; zdôrazňuje, že petičná sieť by sa mohla považovať za strategický nástroj na posilnenie práva legislatívnej iniciatívy Európskeho parlamentu, ktoré je zakotvené v článku 225 ZFEÚ, čím by sa riešili nedostatky a nezrovnalosti v právnych predpisoch EÚ, na ktoré sa upozorňuje v petíciách, s cieľom zabezpečiť plnú ochranu práv občanov; domnieva sa, že schôdze petičnej siete majú zásadný význam pre posilnenie spolupráce medzi parlamentnými výbormi, pretože umožňujú výmenu informácií a najlepších postupov medzi členmi siete; zdôrazňuje, že užšie prepojenie medzi výbormi by mohlo tiež zlepšiť účinnosť plánovania vypočutí a parlamentných štúdií týkajúcich sa rovnakých tém; zasadzuje sa za vypracovanie mechanizmu, ktorý by umožňoval priamu účasť Výboru pre petície na legislatívnom procese;

15. poukazuje na kľúčové výročné správy, ktoré Výbor pre petície prijal v roku 2019, najmä na výročnú správu o činnostiach Výboru pre petície v roku 2018 ⁽⁴⁾ a na výročnú správu o činnosti európskej ombudsmanky za rok 2018 ⁽⁵⁾;

16. poznamenáva, že Výbor pre petície vyjadril svoje stanovisko k dôležitým otázkam nastoleným v petíciách tým, že prispel k parlamentným a legislatívnym správam, najmä pokiaľ ide o vykonávanie Charty základných práv Európskej únie v inštitucionálnom rámci EÚ ⁽⁶⁾ a o návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ukončujú sezónne zmeny času a zrušuje smernica 2000/84/ES ⁽⁷⁾;

17. zdôrazňuje, že mnohé petície viedli k legislatívnym alebo politickým opatreniam, či už vo forme správ, alebo návrhov uznesení, predbežných rozhodnutí alebo konaní o porušení povinnosti;

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽⁴⁾ Správa prijatá 22. januára 2019.

⁽⁵⁾ Správa prijatá 12. novembra 2019.

⁽⁶⁾ Stanovisko prijaté 21. januára 2019.

⁽⁷⁾ Stanovisko prijaté 20. februára 2019.

Štvrtok 17. decembra 2020

18. poznamenáva, že v roku 2019 trápili predkladateľov petícií najviac problémy týkajúce sa životného prostredia; v tejto súvislosti poukazuje na návrh uznesenia podľa článku 227 ods. 2 o nakladaní s odpadom, ktorý bol 21. marca 2019 prijatý vo Výbore pre petície a 4. apríla 2019 v pléne⁽⁸⁾; zdôrazňuje, že nakladanie s odpadom je jednou z hlavných globálnych sociálno-ekonomických a environmentálnych výziev, a opakuje svoju požiadavku zabezpečiť maximálnu prevenciu, opätovné využívanie, triedený zber a recykláciu s cieľom podporiť prechod na obehové hospodárstvo; opakovane vyzýva Komisiu, aby využila plný potenciál systému včasného varovania stanoveného v revidovaných smerniciach o odpade; upozorňuje na záverečnú správu z návštevy vo Valledore (Taliansko) na účely zistenia potrebných skutočností, ktorá bola prijatá 11. apríla 2019, a vyzýva príslušné vnútroštátne, regionálne a miestne orgány, aby zabezpečili úplné a dôsledné vykonávanie všetkých odporúčaní, ktoré táto správa obsahuje;

19. upozorňuje na vypočutie na tému Popieranie zmeny klímy, ktoré Výbor pre petície usporiadal 21. marca 2019 spolu s Výborom pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín; domnieva sa, že Výbor pre petície musí pokračovať v boji proti popieraniu zmeny klímy, a to aj presadzovaním prijatia účinných a odrádzajúcich sankcií proti záujmovým skupinám, ktoré lobujú v inštitúciách EÚ a ktorých činnosť priamo alebo nepriamo súvisí s popieraním zmeny klímy; zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité zabezpečiť, aby v budúcej práci Výboru pre petície bolo zaručené osobitné zameranie na zmenu klímy s cieľom posilniť celkovú činnosť inštitúcií EÚ zameranú na dôsledné vykonávanie Európskej zelenej dohody a Parížskej dohody;

20. poukazuje na štúdiu Cezhraničná jadrová bezpečnosť, zodpovednosť a spolupráca v Európskej únii a na štúdiu Endokrinné disruptory: od vedeckých dôkazov k ochrane ľudského zdravia, ktorých vypracovanie Výbor pre petície zadal v nadväznosti na značný počet petícií, ktoré vyjadrili v tejto veci obavy a ktoré boli predstavené na jeho schôdzach 20. februára 2019 a 2. apríla 2019; vyjadruje poľutovanie nad tým, že predpisy týkajúce sa životného prostredia sa podľa informácií uvedených v mnohých petíciách v členských štátoch nevykonávajú vždy správne; zdôrazňuje význam plnenia očakávaní občanov EÚ súvisiacich s ochranou životného prostredia, a preto naliehavo vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi zabezpečila správne vykonávanie právnych predpisov EÚ v tejto oblasti; je presvedčený, že Komisia musí zintenzívniť svoje činnosti s cieľom zabezpečiť, aby posúdenia vplyvov na životné prostredie, ktoré vykonávajú členské štáty na účely schvaľovania projektov infraštruktúry, v súvislosti s ktorými predkladatelia petícií poukázali na vážne riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie, boli založené na presných a komplexných analýzach v plnom súlade s právnymi predpismi EÚ;

21. vyjadruje vážne znepokojenie v súvislosti s vážnymi škodami na zdraví, ktoré utrpeli občania – pričom najväčší negatívny vplyv je zaznamenaný u detí, ktorí žijú v oblastiach, kde sa produkuje obrovské množstvo karcinogénnych látok; je pevne presvedčený, že Komisia musí v plnej miere využívať a dôsledne vykonávať ustanovenia prílohy XIV k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 (REACH), ktoré sa týkajú látok podliehajúcich autorizácii, pretože sú karcinogénne, perzistentné a bioakumulatívne, a zabezpečiť ich nahradenie alternatívnymi netoxickými látkami, a to aj podporovaním priemyselných procesov v tomto smere;

22. poukazuje na veľký počet petícií o brexite predložených v roku 2019, v ktorých sa vo väčšine prípadov požadovala ochrana práv občanov EÚ v období pred vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ a po ňom; víta vynikajúcu prácu Výboru pre petície, ktorá tým, že tlmočila obavy vyjadrené týmito predkladateľmi petícií, prispela k zabezpečeniu toho, aby práva občanov zostali jednou z hlavných priorít Európskeho parlamentu počas rokovaní o brexite; zdôrazňuje, že mnohí občania – tak v EÚ, ako aj v Spojenom kráľovstve – sa vzhľadom na neistotu vyplývajúcu z brexitu bez dohody obrátili na Výbor pre petície, pretože sa obávajú, že ich práva budú bez dosiahnutia dohody ohrozené; poukazuje na to, že v záujme zachovania práv občanov EÚ s bydliskom v inom členskom štáte, ako je ich vlastný, by mohli pomôcť vhodné právne predpisy v prípade, že niektorý členský štát zmení svoje postavenie vo vzťahu k EÚ;

23. pripomína, že Výbor pre petície zohráva v EÚ osobitnú ochrannú úlohu, pokiaľ ide o vykonávanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím; poukazuje na dôležitú prácu, ktorá vo výbore prebieha v súvislosti s petíciami týkajúcimi sa otázok zdravotného postihnutia; konštatuje, že počet petícií o zdravotnom postihnutí sa v roku 2019 v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížil; poznamenáva však, že prístupnosť a diskriminácia sú aj naďalej jednou z hlavných výziev, ktorým osoby so zdravotným postihnutím čelia; pripomína, že Výbor pre petície venoval v roku 2019 osobitnú pozornosť diskusiám o petíciách o inkluzívnom vzdelávaní detí so zdravotným postihnutím; požaduje nový program v oblasti zručností, ktorý by mal byť ústredným prvkom Európy, a konkrétne návrhy, ako podporiť inkluzívnosť a uľahčiť uznávanie a prenosnosť zručností v rámci Európy;

⁽⁸⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0338.

Štvrtok 17. decembra 2020

24. víta skutočnosť, že Výbor pre petície sa v roku 2019 zaoberal obavami občanov týkajúcimi sa transparentnosti a zodpovednosti inštitúcií EÚ, ktoré vyjadrili v niekoľkých petíciách; v tejto súvislosti pripomína, že výbor na svojej schôdzi 2. apríla 2019 usporiadal seminár na tému Konflikty záujmov – integrita, zodpovednosť a transparentnosť v inštitúciách a agentúrach EÚ, počas ktorého sa skúmali výsledky dosiahnuté v súvislosti s konfliktmi záujmov, integritou, zodpovednosťou, transparentnosťou, kódexmi správania a javom otáčavých dverí v inštitúciách a agentúrach EÚ; poukazuje na dôležitý príspevok európskej ombudsmanky do diskusie, ktorá predniesla hlavný prejav o úspechoch a výzvach z hľadiska inštitúcií EÚ;

25. vyzýva na urýchlené prijatie právnych reforiem zameraných na riešenie nedostatočnej transparentnosti rozhodovacieho procesu EÚ, konfliktov záujmov a všetkých etických otázok na úrovni EÚ, ktoré ovplyvňujú legislatívny proces v súvislosti s otázkami, na ktoré občania upozornili prostredníctvom petícií;

26. zdôrazňuje väčšinovú podporu, ktorú plénum Európskeho parlamentu vyjadrilo uzneseniu zo 17. januára 2019 o strategickom vyšetrowaní európskej ombudsmanky OI/2/2017 týkajúcom sa transparentnosti legislatívnych rokovaní v prípravách orgánov Rady Európskej únie⁽⁹⁾; pripomína, že Rada je ako spoluzákonnodarca pre občanov Únie nenahradiateľnou inštitúciou; vyjadruje poľutovanie nad tým, že mnohé diskusie a zasadnutia Rady sa stále konajú za zatvorenými dverami; vyzýva Radu, aby vykonávala politiku väčšej transparentnosti s cieľom zvýšiť dôveru občanov vo verejné inštitúcie; nabáda Radu, aby vo väčšej miere verejne sprístupňovala niektoré schôdze a dokumenty s cieľom dosiahnuť lepšiu komunikáciu s európskymi občanmi a národnými parlamentmi;

27. berie na vedomie výsledok verejného vypočutia o zákone USA o dodržiavaní daňových predpisov v prípade zahraničných účtov (FATCA) a jeho extrateritoriálnom vplyve na občanov EÚ, ktoré Výbor pre petície usporiadal 12. novembra 2019; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Komisia a Rada si podľa všetkého cenia medzinárodné vzťahy s USA viac než práva a záujmy občanov EÚ, najmä v prípade FATCA, a vyzýva ich, aby prevzali zodpovednosť a prijali okamžité a zmysluplné opatrenia na podporu dotknutých občanov, ako požadoval Európsky parlament vo svojom uznesení z 5. júla 2018 o nepriaznivých účinkoch amerického zákona o dodržiavaní daňových predpisov v prípade zahraničných účtov (FACTA) na občanov EÚ⁽¹⁰⁾;

28. poukazuje na dôležitú prácu, ktorá vo Výbore pre petície prebieha s cieľom zabezpečiť ochranu dobrých životných podmienok zvierat v EÚ, o čom svedčí významný počet petícií na túto tému, o ktorých sa diskutovalo na schôdzach v roku 2019; domnieva sa, že je mimoriadne dôležité zaviesť novú stratégiu EÚ v oblasti dobrých životných podmienok zvierat na preklenutie všetkých existujúcich rozdielov a zabezpečenie úplnej a účinnej ochrany dobrých životných podmienok zvierat prostredníctvom jasného a komplexného legislatívneho rámca, ktorý v plnej miere zodpovedá požiadavkám článku 13 ZFEÚ; upriamuje pozornosť na verejné vypočutie na tému Prehodnotenie populácie vlka v EÚ, ktoré Výbor pre petície usporiadal 5. decembra 2019 spolu s Výborom pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a v spolupráci s Výborom pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, s cieľom tlmočiť obavy občanov týkajúce sa právneho rámca ochrany vlkov, ako aj vplyvu populácie vlka a iných veľkých šeliem, ako je populácia medveďa hnedého, na životné prostredie a vidiecke spoločnosti; zdôrazňuje, že v rámci smernice o biotopoch sú veľké šelmy chránenými druhmi vo väčšine členských štátov; vyzýva členské štáty, aby lepšie využívali nástroje podľa existujúcich právnych predpisov EÚ na riešenie možných konfliktov týkajúcich sa ochrany chránených veľkých šeliem; vyzýva Komisiu, aby čo najskôr predložila aktualizované usmernenia EÚ o pravidlách ochrany druhov s cieľom dosiahnuť uspokojivé spolužitie ľudí a veľkých šeliem v postihnutých oblastiach;

29. domnieva sa, že je nevyhnutné, aby občania mohli byť priamo zapojení do iniciovania legislatívnych návrhov; zdôrazňuje, že európska iniciatíva občanov je základný nástroj aktívneho občianstva a účasti verejnosti; víta skutočnosť, že 17. apríla 2019 boli prijaté nové pravidlá týkajúce sa európskej iniciatívy občanov, ktoré prinášajú viacero štrukturálnych a technických zlepšení zameraných na to, aby sa tento nástroj stal používateľsky ústretovejší a prístupnejší a aby sa podporila väčšia účasť občanov EÚ na legislatívnom procese Únie; berie na vedomie značný počet nových európskych iniciatív občanov, ktoré Komisia zaregistrovala v roku 2019 a z ktorých vyplýva, že občania využívajú možnosť uplatniť participatívne nástroje na to, aby mohli zasahovať do procesov tvorby politík a právnych predpisov; požaduje viac informačných kampaní o úlohe európskej iniciatívy občanov s cieľom propagovať využívanie tohto zdroja európskymi občanmi; vyjadruje poľutovanie nad tým, že väčšina úspešných európskych iniciatív občanov doteraz nevedla k predloženiu legislatívneho návrhu Komisie; nabáda Komisiu, aby k európskym iniciatívam občanov pristupovala čo najotvorenejšie a najpružnejšie, aby sa tento nástroj stal skutočným úspechom európskej participatívnej demokracie v očiach občanov; vyzýva preto Komisiu, aby iniciovala legislatívny návrh na základe každej úspešnej európskej iniciatívy občanov, ktorú podporil Európsky parlament;

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0045.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ C 118, 8.4.2020, s. 141.

Štvrtok 17. decembra 2020

30. pripomína, že vzťahy s európskym ombudsmanom sú jednou z úloh, ktoré Výboru pre petície zveril rokovací poriadok Európskeho parlamentu; oceňuje význam plodnej spolupráce Európskeho parlamentu s európskou ombudsmankou a svoje zapojenie do Európskej siete ombudsmanov; zdôrazňuje vynikajúce vzťahy medzi európskou ombudsmankou a Výborom pre petície; víta kľúčovú úlohu, ktorú Výbor pre petície zohral pri zabezpečovaní toho, aby sa verejné vypočutia kandidátov v rámci postupu voľby európskeho ombudsmana v roku 2019 vykonávali transparentným a účinným spôsobom;

31. oceňuje pravidelný prínos európskej ombudsmanky k činnosti Výboru pre petície počas celého roka; vyjadruje pevné presvedčenie, že inštitúcie, orgány a agentúry Únie musia zabezpečiť konzistentné a účinné opatrenia v nadväznosti na odporúčania ombudsmanky;

32. pripomína, že webový portál pre petície je základným nástrojom na zabezpečenie hladkého, efektívneho a transparentného petičného procesu; v tejto súvislosti víta, že portál sa svojím dizajnom zosúladiť s webovým sídlom Európskeho parlamentu (Europarl); pripomína, že od konca roka 2017 sa na portál automaticky nahrávajú dokumenty, ako sú programy, zápisnice a oznámenia Výboru pre petície, čo znamená, že občania majú k dispozícii portál, ktorý je pohotovejší, transparentnejší a prístupnejší; zdôrazňuje, že treba pokračovať v úsilí o zlepšenie dostupnosti portálu pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane vývoja, ktorý predkladateľom petícií umožňuje predkladať petície v národných posunkových jazykoch EÚ, s cieľom zabezpečiť, aby všetci občania Únie mohli uplatňovať svoje právo predkladať petície Európskemu parlamentu, ako je stanovené v článkoch 20 a 24 ZFEÚ a v článku 44 Charty základných práv Európskej únie; navrhuje zabezpečiť väčšiu viditeľnosť webového portálu pre petície na webovom sídle Európskeho parlamentu; zastáva názor, že petičné právo priamo súvisí s činnosťou inštitúcie a zaslúži si viditeľné a ľahko dostupné miesto na webovom sídle EP; žiada, aby sa preskúmalo, ako zabrániť používaniu odcudzených alebo falošných identít;

33. zdôrazňuje, že hoci sa počet osôb, ktoré podporili jednu alebo viac petícií na webovom portáli Európskeho parlamentu pre petície, oproti roku 2018 zvýšil, niektorí predkladatelia petícií stále hlásia technické problémy s podporou viacerých petícií;

34. zdôrazňuje, že nástroj elektronické petície (ePetitions) je pre fungovanie Výboru pre petície dôležitou databázou, žiada však zlepšenie a modernizáciu rozhrania, aby sa uľahčilo jeho používanie a zlepšila jeho prístupnosť;

35. blahoželá sekretariátu Výboru pre petície k tomu, že spracúva petície efektívne a veľmi dôkladne v súlade s usmerneniami výboru a životným cyklom petícií v administratíve EP;

36. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie a správu Výboru pre petície Rade, Komisii, európskej ombudsmanke, vládam a parlamentom členských štátov, výborom pre petície členských štátov, vnútroštátnym ombudsmanom alebo podobným príslušným orgánom.
